

[Moses Olsén.]

„Det må imidlertid anses for givet, at Grønland — i det teoretiske tilfælde, at en tilfredsstillende fiskeriordning ikke ville kunne opnås ved udløbet af den i tiltrædelsesakten fastsatte ordning — ved gensidig aftale ville kunne frigøres fra det danske EF-medlemskab.“

Efter mine rejser i Grønland i løbet af sommeren har jeg, som jeg allerede har sagt, fået det bestemte indtryk, at der i dag er en ganske pæn majoritet af nej-stemmer i Grønland af vælgere, som bl. a. er utilfredse med fiskeriordningen i traktaten. Den 3. oktober kan vi sagtens stå i den situation, at Grønland har sagt nej, mens Danmark har sagt ja.

Jeg vil derfor spørge regeringen: kan muligheden for Grønlands frigørelse fra EF-medlemskab, som regeringen åbenbart anser som givet, udnyttes inden udløbet af 10 års ordningen? Eller sagt på en anden måde: i tilfælde af grønlandsk nej og dansk ja, er regeringen så villig til at arbejde for forholdsvis hurtig grønlandsk frigørelse fra medlemskabet? For et klart nej i Grønland vil jo være en tilkendegivelse af, at den grønlandske befolkning ikke ønsker at indtræde i EF på de givne betingelser, og man kan vel ikke tænke sig i år 1972, at et helt folk, hvor lille det end er, kan tvinges ind i noget, som det ikke ønsker at træde ind i, når der oven i købet åbenbart er mulighed for at frigøre det fra medlemskabet.

Jeg vil ikke undlade med få ord at berøre de betragtninger omkring EF og Grønland, som er kommet til udtryk i det franske blad *Le Monde*, og som har været refereret og kommenteret i dagbladet *Information*. Det er naturligvis betragtninger, som må tages med et vist forbehold for flere af de berørte emners vedkommende, men jeg synes, de rummer noget, som gør, at de efter min mening må tages med i overvejelserne forud for folkeafstemningen både hernede i Danmark og især i Grønland.

Under tidligere markedsdebatter har jeg beskæftiget mig med spørgsmålet om en ventetid på samme måde som Færøerne. Denne idé om en Færøordning er i løbet af sommeren blevet taget op i Grønland, hvor der har fundet en underskriftindsamling sted i en vis udstrækning, en indsamling, som efter initiativtagernes planer skulle

danne basis for henvendelse til regering og folketing med anmodning om, at der søges opnået en ændring i de eksisterende underskrevne tiltrædelsesakter, således at Grønland får samme ventetid som Færøerne.

Sammen med et par landsrådsmedlemmer har jeg forhørt mig hos EF-kommissionen gennem direkte henvendelse om mulighederne for at tilvejebringe en færøsk ordning for Grønlands vedkommende. Det svar, som vi for nylig fik fra Bruxelles, siger kort fortalt, at de underskrevne tiltrædelsesakter er overenskomster mellem 10 nationer, derfor skal alle de implicerede regeringer være enige om eventuelle ændringer eller tilføjelser.

Se, tiden er meget knap nu, og min realistiske bedømmelse er, at ændringer og tilføjelser, selv om de skulle være mulige, ikke kan nås inden den 2. oktober.

Underskriftindsamlingens tekst slutter med en opfordring til et nej i Grønland i tilfælde af, at indsamlingens formål ikke lader sig realisere. Som jeg sagde lige før, kan det altså ikke nås nu, og jeg opfordrer derfor også til et nej i Grønland, og eftersom Grønlands og Danmarks stemmer kommer i en samlet pulje og vi derfor i første omgang må følge Danmark i et nej eller et ja, stemmer jeg også imod lovforslaget om Danmarks indtræden i EF i denne sal.

Hans Toft: Mange talere har også i denne debat været inde på demokratiets vilkår, på folkestyrets vilkår, den parlamentariske kontrol med EF-organerne ved vor indtræden i De europæiske Fællesskaber. Det har været nævnt af hr. Frode Jakobsen, hr. Auken, fru Helle Degn, og flere kunne nævnes, ligesom det er gjort til et centralt led i den mindretalsbetænkning, som socialdemokratiske og SF's medlemmer af markedsudvalget har afgivet.

Hvis man foretager en nærmere granskning af mindretalsbetænkningen og de udtalelser, der fremgår heraf, så er det jo i virkeligheden en fantastisk dualisme, der gives udtryk for her. Man fastslår den umådelig ringe parlamentariske kontrol med EF-institutionerne, og at der er ringe udsigt til, at der vil blive en sådan kontrol i fremtiden. EF-parlamentet har altså ikke efter mindretallets mening overhovedet nogen indflydelse og vil ej heller efter deres